

Extinderea – Dispoziții tranzitorii

Introducere / Prevederi generale / Aderarea de la 1 mai 2004 / Aderarea de la 1 ianuarie 2007

Introducere

Libera circulație a lucrătorilor este un drept fundamental care permite cetățenilor unui stat membru al UE să muncească într-un alt stat membru al UE în aceleași condiții ca și cetățenii statului membru gazdă.

De-a lungul unei perioade tranzitorii de până la 7 ani după aderarea la UE a celor 10 state membre, pe 1 mai 2004 (**Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Ungaria, Malta, Polonia, Slovenia, Slovacia**) și a celor 2 state membre pe 1 ianuarie 2007 (**Bulgaria, România**), anumite condiții ar putea fi aplicate pentru a restricționa libera circulație a lucrătorilor din, spre și între aceste state membre.

Aceste restricții privesc numai libera circulație în scopul ocupării unui loc de muncă și pot diferi de la un stat membru la altul.

Aflați mai multe despre:

- dispozițiile tranzitorii în general
- situația în ceea ce-i privește pe cetățenii statelor membre care s-au alăturat UE pe 1 mai 2004 și
- situația în ceea ce-i privește pe cetățenii statelor membre care s-au alăturat UE pe 1 ianuarie 2007.

Prevederi generale

Dispozițiile tranzitorii în Tratatul de Aderare din 16 Aprilie 2003 privind aderarea Republicii Ceha, Estoniei, Ciprului, Letoniei, Lituaniei, Ungariei, Maltei, Poloniei, Sloveniei și Slovaciei, și din 25 aprilie 2005 privind aderarea Bulgariei și României, prevăd ca pentru primii doi ani de la aderare, accesul la piața muncii din statele membre ale UE care făceau parte din UE înaintea aderărilor, vor depinde de legile și politicile naționale ale acelor state membre. Practic, aceasta înseamnă că un lucrător dintr-un stat membru care a aderat recent, va avea probabil nevoie de un permis de muncă.

Măsurile naționale ar putea fi extinse **pentru o perioadă ulterioară de încă 3 ani**. După aceasta, un stat membru al UE, care a aplicat măsuri tranzitorii poate fi

autorizat să continue a aplica astfel de măsuri tranzitorii **pentru alți doi ani**, dar numai dacă trece printr-o perioadă serioasă de dezechilibru pe piața muncii interne.

Dispozițiile tranzitorii nu se pot extinde la o perioadă mai mare de șapte ani maxim.

Muncitoriilor din statele membre care au aderat la UE la 1 mai 2004 sau 1 ianuarie 2007 și care sunt supuși dispozițiilor tranzitorii trebuie să li se dea prioritate în fața muncitorilor din țările terțe. O dată ce lucrătorul a dobândit acces la piața muncii, el/ea beneficiază de tratament egal.

Statele membre care s-au alăturat UE la 1 mai 2004 sau la 1 ianuarie 2007 și ai căror naționali sunt supuși restricțiilor într-una din statele membre ale UE, care făceau parte din UE înainte de aderarea lor, pot impune restricții echivalente lucrătorilor din statele membre.

Tratatul de Aderare al Ciprului nu conține restricții privind libera circulație a lucrătorilor. Cu privire la Malta, există doar posibilitatea de a invoca o clauză de salvgardare.

Mai multe informații pot fi găsite în ghidul „Libera circulație a lucrătorilor în și din noile state membre – cum va funcționa în practică?” și „Libera circulație a lucrătorilor în și din Bulgaria și România – cum va funcționa în practică?”.

Website-ul EURES furnizează informații actualizate, detaliate despre regulile aplicabile în fiecare stat membru de-a lungul fiecărei etape a perioadei tranzitorii.

Aderarea de la 1 mai 2004

Prima fază	1 mai 2004 – 30 aprilie 2006
A doua fază	1 mai 2006 – 30 aprilie 2009
A treia fază	1 mai 2009 – 30 aprilie 2011

„Statele membre din UE-15” se referă la toate statele membre care fac parte din UE dinainte de 1 mai 2004

„Statele membre din UE-10” se referă la toate statele care s-au alăturat UE la 1 mai 2004

„Statele membre din UE-8” se referă la toate statele membre din UE-10 cu excepția Maltei și Ciprului

Prima fază

De-a lungul primei faze, 3 state membre din UE-15 (**Irlanda, Suedia și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord**) au liberalizat accesul pe piața muncii, în conformitate cu legea națională. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, a adoptat totuși o schemă de înregistrare obligatorie a lucrătorilor. Conform acestei scheme lucrătorii din statele membre din UE-8 trebuie să se înregistreze la Ministerul de Interne al Regatului Unit în 30 de zile de la începutul lucrului în Regatele Unite.

Celelalte State Membre din UE-15 și-au menținut sistemul permiselor de muncă, cu toate că s-au făcut unele modificări, uneori combinate cu sistemul de contingente.

De exemplu, **Danemarca** a eliberat permise lucrătorilor din UE-8, cu condiția ca munca să se desfășoare cu normă întreagă și să fie coordonată de un contract colectiv de muncă sau în conformitate cu standarde normale pentru sector/profesie. Permisele de muncă au fost emise fără o examinare anterioară a situației pieței muncii, dar candidații au avut nevoie de un permis de rezidență înainte de a-și începe activitatea la locul de muncă.

Olanda a adoptat o procedură dublă: un sistem specific al permiselor de muncă cu normă întreagă, incluzând o testare a pieței muncii, aplicabilă majorității sectoarelor, dar un număr de sectoare și ocupații au fost temporar scutite de această testare a pieței muncii. Când se aplică excepția, poate fi eliberat un permis de muncă în interval de două săptămâni fără a fi necesară o testare a pieței muncii. Lista scutiților este revăzută de guvern la fiecare 3 luni.

Franța a decis să-și mențină permisele de muncă specifice cu unele excepții de exemplu, cele pentru munca în sectorul de cercetare.

Belgia, Finlanda, Grecia, Luxemburg și Spania de asemenea au menținut solicitarea permiselor de muncă. Un sistem al permiselor de muncă cu unele modificări a fost aplicat și în **Germania și Austria**. Aceste două țări au impus restricții de asemenea în ceea ce privește angajarea lucrătorilor în anumite sectoare sensibile.

Italia a combinat un sistem al permiselor de muncă cu un contingent special pentru lucrătorii din Statele Membre din UE-8. Legislația în **Portugalia**, de asemenea, prevede un sistem de contingent.

Trei state membre din UE-8 (**Polonia, Slovenia și Ungaria**) au aplicat reciprocitate statelor membre din UE-15 care au impus restricții.

Nici un alt stat membru din UE-8 nu a apelat la restricționarea accesului lucrătorilor din alte state membre din UE-8.

Malta s-a folosit de dispozițiile din Actul de Aderare care permitea eliberarea permiselor de muncă în mod automat și în scopul monitorizării.

A doua fază

Așa cum s-a cerut prin Tratatul de Aderare, Comisia a schițat un raport cu privire la prima fază a dispozițiilor tranzitorii. Acesta a fost prezentat Consiliului pe 8 Februarie 2006. În conformitate cu analiza realizată de Consiliu asupra raportului Comisiei, statele membre UE-15 au trebuit să anunțe până la 30 Aprilie 2006 ce și-au planificat pentru a doua fază.

Momentan, zece din statele membre ale UE-15 și-au deschis complet piețele muncii: **Regatul Unit, Irlanda și Suedia** și-au deschis deja piețele muncii încă din prima fază. Ele au fost urmate de către **Spania, Finlanda, Grecia și Portugalia** începând cu 1 mai 2006 și începând cu 27 iulie 2006, de către **Italia. Olanda** a renunțat la toate restricțiile începând cu 1 mai 2007, iar **Luxemburg** începând de la 1 noiembrie 2007. Regatul Unit își continuă schema de înregistrare obligatorie, iar în Finlanda angajarea în muncă trebuie să fie înregistrată ulterior în scopul monitorizării.

Cele mai multe din statele membre din UE-15 care și-au menținut restricțiile și-au simplificat procedurile sau au redus restricțiile în anumite sectoare/ profesii (**Belgia, Franța, Danemarca** și –din 1 noiembrie 2007- **Germania**). Decretul Regal adoptat în **Belgia** pentru a doua fază a dispozițiilor tranzitorii, prevede în mod special că restricțiile ar putea fi ridicate înainte de finalul celei de-a doua fază dacă anumite condiții (în special sub forma unor măsuri de constrângere) sunt îndeplinite.

Germania și Austria de asemenea au menținut măsuri naționale în legătură cu furnizarea de servicii privind trecerea frontierei.

În cele din urmă, **Ungaria** încă aplică măsuri de reciprocitate. **Slovenia** a încetat să mai aplice măsuri de reciprocitate de la 25 mai 2006 și **Polonia** de la 17 ianuarie 2007.

Nici unul dintre statele membre din UE-8 nu au apelat la procedura de salvagardare, ceea ce ar însemna că legea CE privind libera circulație a lucrătorilor continuă să se aplice printre statele membre din UE-8.

Aderare 1 ianuarie 2007

<u>prima fază</u>	1 ianuarie 2007 – 31 decembrie 2008
<u>a doua fază</u>	1 ianuarie 2009 – 31 decembrie 2011
<u>a treia fază</u>	1 ianuarie 2011 – 31 decembrie 2012

"25-state membre-UE" se referă la toate statele membre ce alcătuiau UE înainte de 1 ianuarie 2007.

Prima fază

În decursul primei faze, zece din cele 25 de state membre UE (**Republica Cehă, Estonia, Cipru, Letonia, Lituania, Polonia, Slovenia, Slovacia, Suedia și Finlanda**) au permis accesul lucrătorilor bulgari și români pe piața lor de muncă sub incidența legilor naționale. În **Finlanda, Cipru și Slovenia**, ocuparea forței de muncă trebuie să fie înregistrată ulterior pentru monitorizare.

Celelalte state din cadrul celor 25 de state membre au menținut sistemul permiselor de muncă, uneori cu modificări și proceduri simplificate: de exemplu, **Danemarca** eliberează permise de muncă pentru o muncă de cel puțin 30 de ore pe săptămână care face parte dintr-un acord colectiv de muncă sau se supune standardelor normale pentru sector/profesie. În cazul în care angajatorii au aprobare anterioară, muncitorii pot începe munca după înregistrarea angajării la Serviciul de Imigrări fără a obține mai întâi un permis de muncă. **Malta** acordă permise de muncă pentru posturi care solicită muncitori calificați și/sau experimentați și pentru acele ocupații unde există un deficit de forță de muncă. În **Grecia**, un permis de muncă va fi eliberat dacă un angajator nu poate ocupa postul cu un alt cetățean UE.

Franța, Ungaria, Italia, Luxembourg și Belgia au menținut necesitatea permisului de muncă: Franța aplică o procedură simplificată pentru 61 de ocupații, iar **Ungaria** pentru 245 de ocupații, unde un permis de muncă este eliberat fără a lua în considerare situația locului de muncă sau fără o analiză a pieței muncii. **Luxembourg** a introdus proceduri simplificate pentru munca în agricultură, viticultură, sectorul hotelărie și catering și pentru persoanele cu calificări speciale cerute în sectorul financiar. **Belgia** a introdus și a accelerat procedura de eliberare a permiselor de muncă în decursul a 5 zile pentru profesiile care înregistrează deficit de forță de muncă.

Italia nu solicită permis de muncă pentru angajare în anumite sectoare (agricultură, sectorul hotelier și de turism, munca casnică, servicii de îngrijire, construcții, inginerie, post managerial și înalt calificat, muncă sezonieră)

În Regatul Unit, angajatorul trebuie să aplice pentru permis de muncă (cu excepția anumitor categorii de locuri de muncă) și muncitorul trebuie să solicite un „card de acces ca lucrător”. Lucrătorii slab calificați sunt restricționați la contingente existente în sectoarele agricultură și prelucrarea alimentelor, muncitorii calificați pot munci dacă îndeplinesc condițiile pentru un permis de muncă, sau prin *Programul lucrătorului migrant înalt calificat*. În **Olanda**, un permis de muncă va fi eliberat oricând nu sunt muncitori disponibili în Olanda sau în alte state membre UE și angajatorul în cauză poate oferi condiții de muncă corespunzătoare și cazare. Scutiri temporare pot fi acordate pentru sectoare în care există deficit de forță de muncă. **Spania, Portugalia și Irlanda** solicită de asemenea permise de muncă: în **Spania**, eliberarea unui permis de muncă este direct legată de obținerea unei oferte de loc de muncă și de aprobarea unei cereri de către angajator.

În plus pentru a menține solicitarea permiselor de muncă, **Austria și Germania** de asemenea au aplicat restricții pentru plasarea lucrătorilor în anumite sectoare.

Bulgaria și România au decis să nu restricționeze accesul la piața muncii lor pentru cetățenii UE din statele membre UE-25 care aplică restricții pentru lucrătorii bulgari și români.

Informații furnizate de site-ul Comisiei Europene

http://ec.europa.eu/employment_social/free_movement/index_en.htm